

02
2023

letnik XIV

brezplačnik Muzeja novejšje zgodovine Celje
in Pokrajinskega muzeja Celje
ISSN 1855-8631

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

Razstava *Stran pa ne bomo metal'* je v MnZC na ogled do februarja 2024.

Foto: Egon Horvat

Foto: Edi Maucic

Učne ure za devetošolce

V MnZC bomo novembra pod pokroviteljstvom MOC in v sodelovanju s celjskimi osnovnimi šolami izvajali učne ure na temo osamosvojitvene vojne in rojstva nove države.

>> 3

Foto: Egon Horvat

Edi Turk

Edi Turk, obraz z razstave *Stran pa ne bomo metal'* in človek, ki skrbi, da mestne ulice ostajajo bolj čiste, kot bi bile sicer.

>> 5

Foto: Arhiv PMC

Avgust Friderik Seebacher

V Pokrajinskem muzeju Celje novembra postavljamo na ogled likovna dela celjskega slikarja, ilustratorja in grafika Avgusta Friderika Seebacherja.

>> 3

Obnova Stare grofije

Stane Rozman,
direktor
Pokrajinskega
muzeja Celje

Foto: Gregor Katič

V mesecu septembru se je končno začela dolgo pričakovana obnova Stare grofije. Stavbo so zgradili grofje Thurn-Valsassina konec 16. stoletja in je v svoji zgodovini služila različnim namenom. Bila je reprezentančna palača, šola, sodišče, od leta 1946 pa v njej razstavlja svoje zbirke Pokrajinski muzej Celje. V osrednji dvorani Stare grofije je bil leta 1926 odkrit znameniti Celjski strop, ki je edinstven v evropskem prostoru. Čeprav je bila stavba temeljito obnovljena ob stoletnici muzeja (1982), je zob časa naredil svoje.

V letu 2017 so bile na Muzejskem trgu odkrite izjemne antične freske iz 1. stol. n. št. Med odkritim freskami je tudi 16 m² stropa rimske vile s čudovitimi prizori iz rimske mitologije. Za prezentacijo teh fresk je bil zgrajen podzemni objekt, ki ščiti arheološke ostaline, s preboji pa je povezan s kletnimi prostori Stare grofije. Celovita obnova Stare grofije vključuje vgradnjo dvigala in zagotovitev univerzalne dostopnosti objekta, postavitev strojnice za klimatizacijo, ki bo omogočila ustrezno klimo v razstavnih prostorih z rimskimi freskami, ureditev podzemnega objekta z »in situ« predstavljanimi rimskimi freskami, prenovo zunanjega in notranjega lapidarija, osvetlitev arkadnih hodnikov in obnovo fasade. Dela bodo potekala postopoma in se bodo predvidoma zaključila z restavriranjem Celjskega stropa v letu 2026.

Prenovljena Stara grofija bo zagotovo vzbudila veliko pozornost ne le med strokovno, temveč tudi med laično javnostjo. V muzeju verjamemo, da bo obnova povečala zanimanje za celjsko kulturno dediščino in še bolj poudarila pomen Celja kot zgodovinskega mesta.

Zato, drag bralci, izkoristite lep sončen dan za potep po starem delu mesta, se sprehodite po Savinjskem nabrežju in potem naj vas pot ponese v Staro grofijo, da pogledate, kako poteka obnova najlepše poznorenesančne stavbe v Celju.

Rozman Stan

P
R
E
V
Z
E
T
O

V
Z
A
Š
Č
I
T
O

september
2023
–
avgust
2024

NOVA
OBČASNA RAZSTAVA
IN MONOGRAFIJA

m n z c
muzej **novejše** zgodovine | celje

Muzej novejše zgodovine Celje, Prešernova ulica 17, Celje

Stalne razstave: **Živeti v Celju, Otroški muzej Hermanov brlog**

Občasne razstave: **Hermanov bonton** (Otroški muzej, do 14. januarja 2024), **Krapinski pračlovek** (Otroški muzej, 7. februar–31. avgust 2024), **Stran pa ne bomo metal'** (Galerija, 11. maj 2023–15. februar 2024), **Dunajska socialna gradnja** (Galerija, 29. februar–14. april 2024)

Odprto: torek–petek od 9.00 do 17.00, sobota od 9.00 do 13.00, nedelja in prazniki od 14.00 do 18.00

Fotohiša Pelikan, Razlagova ulica 5, Celje: **Obrazi** (Stekleni atelje, do decembra 2023), **53. pregledna fotografska razstava 2023** (Galerija Božena, 9.–30. november 2023)

Odprto: torek–sobota od 9.00 do 13.00 (samo po predhodni najavi)

Stari pisker, Prešernova ulica 20, Celje

Odprto: torek–sobota od 9.00 do 13.00 (samo po predhodni najavi)

Zaprto: ob ponedeljkih, 1. in 2. januar, velikonočna nedelja, 1. in 2. maj, 1. november, 25. in 31. december

www.muzej-nz-ce.si

Razstavišče Stara grofija, Muzejski trg 1, Celje
Stalne razstave: **Kulturnozgodovinska razstava, Od gotike do historicizma po korakih** (prilagojeno za osebe z okvaro vida), **Alma M. Karlin Poti, Lapidarij** (zaprt zaradi obnove)

Občasne razstave: **Žovneški postanejo grofje Celjski, Prevzeto v zaščito. Poskus rekonstrukcije provenience predmetov na primeru Zbirke vzhodnoazijskih predmetov PMC**

Razstavišče Knežji dvorec, Trg Celjskih knezov 8, Celje

Stalna razstava: **Celeia – mesto pod mestom, Grofje Celjski, Od šivanke do zvezd (prazgodovina)**

Občasne razstave: **Ljubija – zaklad pod skalo, Od groba do groba – načini pokopa skozi čas**

Odprto: november–februar: torek–petek od 10.00 do 16.00, sobota od 9.00 do 13.00; zaprto: ob ponedeljkih, nedeljah in praznikih

Odprto: marec–oktober: torek–nedelja od 10.00 do 18.00; zaprto: ob ponedeljkih in praznikih

www.pokmuz-ce.si

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

19. oktober 2023

ISSN 1855-8631

Izdajatelj: Muzej novejše zgodovine Celje in Pokrajinski muzej Celje

Odgovorna urednika: dr. Tonček Kregar in Stane Rozman

Glavna urednica: dr. Marija Počivavšek

Uredniški odbor: dr. Tonček Kregar, dr. Marija Počivavšek, Stane Rozman, Urška Repar, Nataša Žmaher

Oblikovna zasnova: Metka Vehovar Piano, Inspiro d.o.o.

Računalniški prelom: R. Počivavšek

Lektoriranje: Špela Kregar

Naklada: 14.000

Tisk: Dikplast, Celje

Časopis Celjske muzejske novice je brezplačnik, ki izhaja dvakrat letno in je namenjen seznanjanju najširše javnosti z delom muzejev.

Prijazno vabljeni v čarobni svet Hermanovega otroškega gledališča!

Nova sezona Na Hermanovem odru

Vesela novica za vse ljubitelje Hermanovega otroškega gledališča! Zaradi izjemnega zanimanja bomo to sezono podvojili predstave. Tako boste lahko med oktobrom in majem uživali na sedmih predstavah, ob 10. ali 11. uri. Vsak termin bo namenjen abonentom (rumeni in zeleni), polovica vstopnic pa bo na voljo za izven. Spoznajte lutke, zgodbe in glasbo na igrivih, zabavnih in sporočilnih predstavah: Tine in promet, Škratovo ime, Čisto ne-navadno darilo, Za devetimi gorami, Peter Nos, Medvedja simfonija in Pika potuje po svetu. **J. T.**

Čas osamosvojitve in rojstvo nove države

V MnZC bomo konec novembra pod pokroviteljstvom Mestne občine Celje in v sodelovanju z aktivom ravnateljev celjskih osnovnih šol izvedli učne ure za devetošolce na temo osamosvojitvene vojne in rojstva nove države. K sodelovanju smo povabili tudi predstavnike veteranskih društev na Celjskem. S predstavitvijo in pogovorom želimo učencem približati pomembnost dogodkov, ki so se zgodili pred 33 leti na drugačen način. Pri mladih želimo na ta način spodbuditi kritično razmišljanje o pomenu demokracije, volitvah, pomembnosti države. **D. J.**

Proslava osamosvojitve na Tomšičevem (Glavnem) trgu v Celju, 26. 6. 1991

Večeri v muzejski kavarni

V MnZC že več kot dve desetletji predstavljamo knjižne novosti ter gostimo zanimive in ugledne sogovornike s področja zgodovine, kulture, umetnosti in javnega življenja. Letošnjo jesen so nas že obiskali zgodovinar dr. Janko Prunk, pisatelj in režiser Vinko Möderndorfer ter okoljevarstvenica Urša Zgojnik, v sredo, 15. novembra, ob 18. uri pa se bomo z zgodovinarico dr. Matejo Ratej pogovarjali o njenih knjigah *Rožengrunt (Žensko nasilje v štajerskih kočarskih družinah med svetovnimi vojnami)* in *Osebnosti druge svetovne vojne*. Vabimo vas, da se nam pridružite, vstop na večere je prost. **T. K.**

Dr. Tonček Kregar v pogovoru z gostom dr. Jankom Prunkom

Celeia Cilli Celje

Dvanajst let po izidu knjige *Celeia Cilli Celje* bomo v PMC izdali novo in vsebinsko razširjeno knjigo, s katero bomo počastili 700-letnico prve pisne omembe Celja kot trške naselbine. Knjiga je bila zasnovana z namenom, da na strokoven in hkrati poljuden način nagovarja najširšo množico bralcev. Oris bogatega zgodovinskega dogajanja od najstarejših dokazov človekovega bivanja na tem prostoru pa vse do aktualnih dogodkov v letu 2023 spremlja tudi množica doslej še neobjavljenega slikovnega gradiva. **D. Ž.**

Avgust Friderik Seebacher, celjski slikar, grafik in vedutist

Celjski slikar, ilustrator in grafik Avgust Friderik Seebacher (1887–1940) se je rodil, delal in umrl v Celju. V Celju je imel svojo slikarsko šolo, ki jo je obiskovala tudi Alma M. Karlin. V grafični tehniki radiranke je ustvaril odlične vedute Celja, ki so še danes neprecenljiv likovni dokument. Slikal je portrete, tihožitja in z ilustracijami opremil nekatere knjige slovenskih avtorjev. Najbolj znan je po grafičnih zvezkih *Celeja antiqua et nova*, *Groffe Celjski* in *Heut Grafen von Cilli und nimmermehr* **G. K.**

Portret A. Seebacherja v ateljeju

Otvoritev razstave v Narodnem muzeju v Zaječarju

Steklo na Celjskem od 18. stoletja do danes

Razstavo, ki smo jo pripravili v sklopu obeležitve mednarodnega leta stekla IYOG 2022 v našem muzeju, smo letos predstavili srbski javnosti. V mesecu juniju smo gostovali v Zavičajnem muzeju Paraćin. Naslednja postaja je bil Narodni muzej v Zaječarju, ki je tudi mesto s steklarsko tradicijo. Nekoč znane steklarne Kristal Zaječar danes sicer ni več. S tem smo želeli vzpostaviti povezave z muzeji in kraji, kjer je steklarstvo doma. Odziv javnosti je bil izjemno dober v Paraćinu, saj je današnja Steklarna Hrastnik tudi lastnica Tvornice stakla Paraćin. **J. R.**

Del stalne razstave Muzeja revolucije Celje

Šestdeset let muzeja

Leta 1963, osemnajst let po koncu druge svetovne vojne, je povojni revolucionarni pritisk že občutno popustil, opazen gospodarski in kulturni razvoj pa je prispeval k dvigu življenjskega standarda ter bolj sproščenemu in dinamičnemu javnemu življenju.

Enopartijski, komunistični režim je bil sicer še trdno v sedlu in svojo ideologijo utrjeval in razširjal skozi vzgojno-izobraževalne in kulturne institucije. Ohranjanje t. i. izročil narodno-osvobodilnega boja in socialistične revolucije je predstavljalo enega osrednjih veziv družbe in s tem namenom so po vsej Jugoslaviji nastajali t. i. rdeči muzeji. 22. decembra 1963, na dan Jugoslovanske ljudske armade, so na iniciativo celjske borčevske organizacije v prenovljenih prostorih nekdanjega celjskega magistrata slove-

sno odprli tudi Muzej revolucije Celje. Projektantsko in oblikovno ga je zasnoval arhitekt Dušan Samec, kustos Stane Terčak pa je pripravil obsežno in pregledno stalno zgodovinsko razstavo o razvoju delavskega in revolucionarnega gibanja ter drugi svetovni vojni na Celjskem. Tudi v krogih muzejskih kolegov je veljal za enega najlepših in vsebinsko najbolj dovršenih tovrstnih muzejev takratne države. Kljub jasnemu političnemu profilu in kontekstu ter z njim povezanimi omejitvami in tabuji so sodelavci Muzeja revolucije Celje opravljali dragoceno delo na področju zgodovinopisja in varovanja kulturne dediščine ter na ta na način še pred formalnimi družbeno-političnimi spremembami omogočili njegovo postopno, a temeljito preobrazbo v sodoben, raznolik in demokratičen muzej, ki ga že dobrih trideset let poznamo pod imenom Muzej novejšje zgodovine Celje.

TONČEK KREGAR

Martinijeve vedute Celja

Letos smo v Muzeju novejšje zgodovine Celje pridobili tri fotografije Celja (mesto z vzhoda, jugovzhoda in jugozahoda), ki so se pridružile že obstoječim upodobitvam Celja iz fotoateljaja Martini.

Josef Martini se je rodil leta 1838 v Rogatcu in se v šestdesetih letih 19. stoletja preselil v Celje. V Gosposki ulici je odprl enega prvih fotografskih ateljejev v mestu, bil je med prvimi (mogoče celo prvi) poklicni celjski fotograf, ki je postal znan tudi v širšem prostoru, ateljeja je imel namreč tudi v Laškem in v Postojni. Fotografiral pa ni le v ateljeju, ampak tudi zunaj – v Celju, Žalcu (II. slovenski tabor), Rogaški Slatini, Dobrni, Štorah (železarna in rudnik) itd. Po smrti Josefa Martinija leta 1895 je njegov atelje prevzela hčerka Julija, ki ga je do leta 1908 vodila sama, nato z bratom Josefom, nazadnje – do konca druge svetovne vojne – pa Josef Martini ml. sam.

Že omenjene tri fotografije Celja izvirajo iz zadnje četrtine 19. stoletja, so rjavo tonirane, fotografski papir je nalepljen na karton kabinetnega formata, na prvi strani je navedeno ime fotografa »J. Martini, Cilli«. Ena izmed fotografij, pogled na Celje z

Pogled na Celje z vzhoda, ok. 1890

vzhoda, je nastala okoli leta 1890. Fotograf se je za posnetek povzpel v enega izmed zvonikov cerkve sv. Jožefa, da je lahko zajel pogled na mesto s ptičje perspektive. Fotografija je zanimiva, saj je v ospredju viden tedaj deloma še nepozidan kare med nekdanjim vzhodnim obzidjem (kasnejšo Razlagovo ulico) in železniško progo. V tem času namreč še ni bilo zgrajenih kar nekaj kasnejše znanih stavb – ni še Nemške hiše (zgrajene 1906. leta), prav tako ne Lenzove hiše s fotografskim ateljejem (zgrajene 1899. leta), ki jo je 1920. leta kupil fotograf Josip Pelikan, nepozidano je še tudi zemljišče ob izteku današnje Ulice XIV. divizije. Desno spredaj pa pritegne pozornost brv čez Voglajno, ki je predstavljala bližnjico iz Skalne kleti do mesta.

MARIJA POČIVAVŠEK

Kipec samuraja na konju

Bronasti kip je sestavljen iz dveh delov – konja in jezdeca. Na prsnem oklepu jezdeca je viden simbol zmaja, okoli katerega so razporejeni oblaki, ki se pojavljajo tudi na jezdečevih rokavih in na sedlu. Upodobljeni zmaj ima tri kremplje, kar nam pove, da gre za japonskega zmaja, saj imajo kitajski zmaji običajno štiri ali pet krempljev.

Na dnu konja so vgravirane pismenke, ki kažejo na ime izdelovalca. Gre za delavnico z družinskim imenom Yoshimitsu 芳成 iz obdobja Meiji (1868–1912). V tem času se je končala vojaška vladavina šogunata in Japonska se je odprla za zahodnim idejam in trgu. Z letom 1876 je na Japonskem stopil v veljavo zakon o prepovedi nošenja mečev. Posledično se je veliko orožarskih obrtnikov moralo prilagoditi novim razmeram. Tako so se preusmerili v proizvodnjo in izdelavo umetniških izdelkov, ki so jih razkazovali na mednarodnih razstavah. Tovrstni

Foto: Nina Sovdat

predmeti so bili priljubljeni pri evropskih in ameriških zbirateljih. Izdelki so se med sabo razlikovali, od izjemno dragocenih izdelkov do bolj masovno izdelanih, cenejših kosov. Delavnica Yoshimitsu spada v kategorijo delavnic, ki so izdelovale cenejše, a še vedno visokokvalitetne izdelke. V okviru mednarodne konference za vzhodnoazijsko umetnost je bilo ugotovljeno, da kipec prikazuje samuraja iz konca 14. stoletja Kusunoki Masashige 楠木正成, ki je slavljen zaradi svoje neomajne zvestobe cesarju. Kipec je kopija kipa, ki s podstavkom skupaj meri skoraj 8 metrov v višino in se nahaja pred cesarsko palačo v Tokiu, kjer je prikazan, kako čaka na vrnitev cesarja Go-Daigoja z otokov Oki v Japonskem morju. Kipec si je mogoče ogledati na občasni razstavi »Prevzeto v zaščito« v Stari profiji.

DAVOR MLINARIČ

Edi Turk

Dober občutek je, ko delaš nekaj dobrega za mesto

Edi Turk je eden od bolj prisotnih obrazov v našem mestu. Čeprav njegovega dela pogosto sploh ne opazimo, bi ga zelo hitro pogrešili, če ga kakšen teden ne bi bilo. Gospod Turk je namreč komunalni delavec, ki vsakodnevno skrbi, da naše mesto ostaja čisto. Kot mestni pometlač poskuša pospraviti naše slabe navade, da vse več in vse bolj pogosto mečemo stran. Po tem, ko se je prijazno odzval našemu vabilu k sodelovanju na razstavi Stran pa ne bomo metal', ga tokrat predstavljamo še v besedi.

Edi Turk, že nekaj let skrbite, da ulice v Celju ostajajo čiste. Kako se je v teh letih spremenil vaš pogled na mesto – zdaj, ko poznate tudi njegovo bolj umazano plat?

Že celo življenje živim v mestu in zdi se mi lep kraj. Vesel sem, da lahko tudi sam pripomorem k njegovemu izgledu na način, da skoraj vsakodnevno skrbim za čiste mestne ulice. Opažam, da je smeti mnogo več kot v obdobju mojih starih staršev, ki so stvari bolj pazili in hranili ter niso vsega metali stran. Je pa danes vse več tistih, ki skrbijo za to, da je mesto čisto, in se zavedajo tega, da ne moremo kar vseposod odlagati svojih odpadkov.

V Muzeju novejšje zgodovine Celje imamo tudi zbirko embalaž različnih živil in pijač, ki pripovedujejo zgodbe o časih, v katerih so bile uporabljene. Smetem na tak način dajemo neko zgodovinsko vrednost. Ali tudi sami opazate, kako se navade Celjank in Celjanov odražajo skozi to, kakšno embalažo odmetavajo po ulicah? Pogosto zaznavam, da se smeti v mestu spreminjajo glede na dan v tednu. Več odvržene embalaže, na primer od hitre hrane in alkoholnih pijač, je ob vikendih. Število cigaretnih ogorkov pa je večje med tednom. Ti so tudi še vedno zelo prisotni po ulicah in kar ne morem verjeti, da jih kadilci še vedno tako z lahkoto vržejo po tleh in ob tem ne pomislijo, da jih bo moral nekdo pobrati ali pa bodo zašli v

Foto: Egon Horvat

Edi Turk v Pelikanovem fotografskem steklenem ateljeju

kanalizacijo in nato v naravo. To, da so ljudje pogosto neodgovorni in puščajo svoje odpadke ob kontejnerjih tudi takrat, ko so ti že polni, pa lahko mnogi Celjani opazujemo dnevno. Čeprav so zbirni centri za odvoz večjega števila odpadkov za občane zastoj, samo odpeljati jih morajo tja.

Ker vaše delo poteka na mestnih ulicah, vsakodnevno srečujete ogromno ljudi. Ste v tem času uspeli ta vsakodnevna srečanja razviti tudi v kakšno prijateljstvo?

Vsak dan srečujem veliko ljudi, mnogi me poznajo, včasih me kdo povabi tudi na kavo. Sem in tja mi kdo pove, da je mesto zaradi mene bolj čisto. Pogosto pa tudi sam vidim, da kdo prostovoljno počne enako delo kot jaz in pobere kakšne smeti, ki jih kdo brezvestno kje odvrže. Se mi zdi, da se vse več ljudi zaveda pomena čiste okolja.

Spomladi smo vas k sodelovanju povabili tudi v muzeju, kjer na razstavi prikazujemo človekov odnos do smeti in smetenja. Del razstave je namenjen tudi vam in vaši vlogi v mestu. Vas zaradi tega kdo ogovori na ulici?

Da, tu in tam mi kdo omeni, da me je videl v muzeju. Dober občutek je, ko veš, da delaš nekaj dobrega za mesto. Morda bo kdo zaradi tega, ker je videl moje delo na razstavi, drugače gledal na moj poklic.

Z muzejem ste poleg tega, da vaše delo predstavljamo na razstavi, sodelovali tudi pri poletnih muzejskih vragolijah, kjer ste mladim predstavili vaš poklic. Mislite, da je takšno izobraževanje mladih pravi pristop do tega, da se že v ranih letih zavedajo, kako pomembno je, da pridelamo čim manj smeti? Otrokom je bilo zelo zabavno preizkusiti orodje, ki ga uporabljam pri delu. Skozi igro se najlažje naučijo nekaj novega in bodo zato morda kdaj kasneje drugače gledali na smeti v mestu.

Ali tudi sicer pogosto zahajate v muzeje, gledališče, koncerte, kino in na razne druge kulturne prireditve v Celju? Zgodovina me zelo zanima. Se spomnim, kako dober občutek je bil pred leti, ko sva s sodelavcem čistila Vodni stolp. Imel sem občutek, kot da čistim del celjske zgodovine in je bilo zato čiščenje neka čisto druga izkušnja. Drugače pa rad obiskujem muzeje. Tudi ko grem kam na dopust, rad zaidem tja. Še rajši pa zaidem v naravo. Rad grem na tek, kjer se prediham in znebim negativne energije.

Imate morda kakšno sporočilo za Celjane, da bi bilo vaše delo v prihodnosti manj obremenjeno s smetmi? To je težko reči. Vsak dela tisto, za kar misli, da je najboljše. Bi bilo pa prav, da bi bolj pazili na naravo in to, kaj in koliko odvržemo stran. **SEBASTJAN WEBER**

Izgubljeno otroštvo ukradenih otrok

Člani Društva taboriščnikov ukradenih otrok so kljub svoji starosti še vedno zelo aktivni. Letos junija sem z njimi odšla na pot po krajih v Nemčiji, kjer so v času druge svetovne vojne delovala posebna mladinska prevzgojna taborišča, v katerih so jim s strogo nemško vzgojo skušali vzeti vse, kar bi jih spominjalo na dom.

Vsako jesen se člani društva srečajo v prostorih celjske I. osnovne šole in obudijo spomin na grozljive dogodke iz leta 1942, ki so za vedno zaznamovali njihova življenja. Letos je srečanje potekalo v soboto, 7. oktobra. Usode ukradenih otrok so se dotaknile tudi režiserke Maje Weiss in pisateljice Nataše Lorenzutti, ki sta vsebino v drugi svetovni vojni odtujenih otrok v letošnjem letu nadgradili, namenili sta jo usodam najmlajših otrok. Septembra je pri založbi Slovenska matica izšel Natašin dokumentarni roman Senca brez človeka, ki odstira zgodbe teh otrok, 18. oktobra pa je Bela film na knjižnem sejmu v Frankfurtu premierno prikazal

Majin dokumentarni film Zajeti v izviru – Slovenski otroci Lebensborna, scenaristk Nataše in Maje. V filmu so predstavljene zgodbe najmlajših otrok, ki so bili vključeni v Himmlerjev razvpiti program Lebensborna, kar je pomenilo popolno germanizacijo in odtujitev od družine in domovine. Nataša je v svojem leposlovnem romanu Beseda, ki je nimam, v katerem prepleta zgodbe ukradenih otrok, napisala: »Vsak otrok mora imeti mamo, kaj se pa to pravi, da je nekdo nima. Ko otrok pade, ko se opraska in mu teče kri, ko mu nekdo stori krivico, mora k mami, da se lahko zjoče in ga mama potolaži!« **DARJA JAN**

Člani Društva taboriščnikov – ukradenih otrok pri spominskem obeležju v Neustiftu v Nemčiji, 20. 6. 2023

Pogled od zunaj

Povezovanja

V strokovnem muzejskem delu so povezovanja vedno dobrodošla, mreženje znanj in muzejev prinaša večjo dinamiko dela in boljši pretok idej.

Tako so se pod projekt *Alma Maksimilijana Karlin – pisateljica*, razstave, ki od 15. septembra 2023 gostuje v sejemskem mestu knjige Frankfurtu, podpisali kar trije muzeji: Pokrajinski muzej Celje, Muzej novejšje zgodovine Celje in Slovenski etnografski muzej. Res sem se projektu priključila kot zaposlena v Slovenskem etnografskem muzeju, a kljub temu to še zdaleč ni pogled od zunaj, kakor je naslov te rubrike. Delo celjskih muzejev seveda dobro poznam, pa tudi zbirke in gradivo, ki ga hranijo. Poznam ekipe, ki ustvarjajo in udeležujejo zanimive dediščinske projekte, saj sem bila med njimi 25 let tudi sama. Takoj smo začeli z delom in kljub kratkim časovnim rokom pripravili, postavili in slovesno odprli zanimivo in novitetno razstavo, ki tematsko sledi frankfurtskemu knjižnemu sejmu. Za uspešnost projekta tako na strokovni in tehnični kot oblikovalski in izvedbeni ravni je prvi pogoj dobra ekipa. In prav to smo tudi bili. Ne glede na to, da smo bili iz različnih muzejev, ne glede na to, da smo imeli različne vloge in naloge. Vsi smo razumeli drug drugega, se dopolnjevali, si pomagali, se spoštovali, presegali probleme in stremeli k cilju uspešno zaključenega projekta. Zato, Marija, Stane, Gabrijela, Nada, Matjaž, hvala za skupno uigrano in predano delo. **TANJA ROŽENBERGAR**

Gostovanje v Frankfurtu

Ob letošnjem mednarodnem knjižnem sejmu v Frankfurtu, kjer bo Slovenija častna gostja, bo med spremljevalnimi dogodki Arheološki muzej Frankfurt gostil medinstitucionalno arheološko razstavo *Čivki iz preteklosti: Slovenska arheologija skozi zvoke, simbole in prve zapisane besede (Tweets from the Past: Slovenian Archaeology through Sounds, Symbols and First Written Words)*.

Pri slednji se bo Slovenija predstavila skozi izbrano arheološko gradivo iz zbirke več slovenskih muzejev. Izbrani predmeti so tisti, ki nam bodo skozi razstavo s svojimi zvoki, simboli ali zapisanimi besedami, poleg samega načina življenja ljudi v preteklosti, odstrli še tisto nekoliko globljo dimenzijo njihove duhovnosti, zabave in pojasnjevanje sveta okoli njih. Razstava je zastavljena na način, da bo obiskovalcem – predvsem tujcem, ki še nikoli niso bili v Sloveniji, poskušala podati celostno in navdihujočo podobo o naši deželi in s tem pripomogla k dolgoletni in širši prepoznavnosti Slovenije v svetu.

Pokrajinski muzej Celje se bo predstavil s kar tremi vitrinami. Tema prve bo arheološko najdišče Potočka zijalka s paleolitsko piščaljo in še nekaterimi drugimi prepoznavnimi arheološki predmeti s tega najdišča. Sledi Celje, kjer bo skozi freske in napise na predmetih predstavljena bogata antična zgodovina mesta. Krščanstvo, kot prevladujoča religija v času pozne antike ter z njim povezani simboli in napisi, pa bo tema tretje vitrine. Razstavo, ki bo nastala v sodelovanju z Arheološkim muzejem iz Frankfurta in pod okriljem Ministrstva za kulturo RS, bo spremljal razstavniki katalog, na ogled pa bo od 13. oktobra 2023 do 17. marca 2024.

MAJA BAUSOVAC, JURE KRAJŠEK

Foto: Stane Korman

Pokrajinski
muzej Celje

Muzejski trg 1,
Celje

Trg Celjskih
knezov 8,
Celje

**BOGATA KNJIŽNA PONUDBA
POKRAJINSKEGA MUZEJA CELJE**

Pokrajinski muzej Celje

POSODOBLJENA IZDAJA,
oktober 2023

MUNICIPIUM CLAUDIUM
CELEIA

DR. JURO HRAŠOVEC
PRVI DOKUMENTI STARŠE CELJE

ZLOŠČENO
VIZORSKEGA SČITAJA

Grafje
CELJSKI

RAZSTAVIŠČE KNEŽJI DVOR
Trg Celjskih knezov 8, Celje

RAZSTAVIŠČE STARA GROFIJA
Muzejski trg 1, Celje

www.pokmuz-ce.si

Muzej novejšje
zgodovine Celje

Prešernova ul. 17,
Celje

*Recikliranje in ponovna uporaba.
Trajnostni izdelki tudi v naši muzejski trgovini.*

STRAN PA NE BOMO METAL!

STRAN PA NE BOMO METAL!

Prešernova ul. 17, Celje

Alma M. Karlin – pisateljica, avtorska ekipa razstave z gosti v Frankfurtu

Raziskovalna skupina Vzhodnoazijske zbirke Slovenije (VAZ) na otvoritvi razstave *Prevzeto v zaščito* v Stari grofiji Pokrajinskega muzeja Celje

Na ustvarjalnici *Arheološke najdbe* je naša prostovoljka Smilja Marinc mladim nadobudnežem predstavila svoje delo.

Medinstitucionalna razstava *Peš po domačih krajih: Popotni dnevniki 1934–1936* je jeseni gostovala v Cankarjevem domu.

Urbani safari, kolesarjenje po degradiranih točkah Celja. Program ob razstavi *Stran pa ne bomo metal!*

Pričela so se gradbena dela za postavitev dvigala v Stari grofiji, ki bo omogočil dostop v vse etaže grofije tudi gibalno oviranim obiskovalcem.

Pokrajinski muzej Celje si je na strokovni ekskurziji v Reki ogledal tudi zbirke Pomorskega muzeja, po katerih nas je popeljal kustos Ivo Mileusnič.

Odprtje razstave *Zukove karikature* Zulfikarja »Zuke« Džumhurja, bosanskega karikaturista

Nagradno vprašanje: Kako se je imenoval leta 1963 ustanovljeni predhodnik Muzeja novejše zgodovine Celje?

Odgovor

Ime in priimek

Naslov

Odgovore pošljite do petka, 10. novembra 2023, na naslov Muzej novejše zgodovine Celje, Prešernova ulica 17, 3000 Celje, s pripisom »Nagradno vprašanje«. Tri izmed pravih odgovorov bomo nagradili z darilom iz naše muzejske trgovine in z dvema brezplačnima vstopnicama. Nagrajenci bodo obveščeni po pošti. Osebnostne podatke nagrajencev bomo uporabili izključno za namen obveščanja o nagradni igri.

Nagrajenci iz prejšnje številke so: **Bronja Feldin, Karolina Kejžar in Branka Komerički, vsi iz Celja.** Nagrade vas čakajo v muzejski trgovini Pokrajinskega muzeja Celje.